

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ
Broj: 01-
Datum:

Na osnovu člana 64 stava 10 Statuta Univerziteta CrneGore , a u vezi sa članom 24 Pravila studiranja na master studijama, Vijeće Filološkog fakulteta na CXXXVI sjednici, održanoj od 24. 11. 2021. godine, donijelo je

ODLUKU

I

Prihvata se magistarski rad na temu "Kritička analiza diskursa govora Donalda Trampa u kampanji za predsjedničke izbore u SAD 2016. godine" kandidata Alekse Đaćića (broj indeksa 01-15), Studijski program za engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o jeziku.

II

Imenuje se Komisija za odbranu magistarskog rada u sljedećem sastavu:

Prof. dr Igor Lakić, mentor
Prof. dr Milica Vuković Stamatović, predsjednica
Doc. dr Marijana Cerović, članica

V. F. DEKANA

Prof. dr Igor Lakić

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
Primljeno: 23.11.2021.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01	3441		

**UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ**

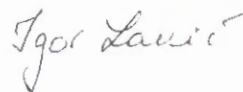
VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predlažem da Komisiju za odbranu magistarskog rada „Kritička analiza diskursa govora Donalda Trampa u kampanji za predsjedničke izbore u SAD 2016. godine“ kandidata Alekse Đačića (broj indeksa 1/15), Studijski program za engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o jeziku, čine:

- Prof. dr Milica Vuković Stamatović, predsjednica Komisije;
- Prof. dr Igor Lakić, mentor;
- Docent dr Marijana Cerović, članica komisije.

Nikšić, 23.11.2021.

Prof. dr Igor Lakić

Studijski program za engleski jezik i književnost

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
Primljeno: 23. 11. 2021.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01	3441		

**UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ**

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta, Univerzitet Crne Gore, broj 01-979 od 08.06.2020. imenovana je Komisija za ocjenu magistarskog rada pod nazivom „Kritička analiza diskursa govora Donalda Trampa u kampanji za predsjedničke izbore u SAD 2016. godine“ kandidata Alekse Đačića (broj indeksa 1/15), Studijski program za engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o jeziku, u sljedećem sastavu: prof. dr Igor Lakić, prof. dr Milica Vuković Stamatović i docent dr Marijana Cerović. Komisija Vijeću podnosi

Izvještaj o ocjeni magistarskog rada

Magistarski rad „Kritička analiza diskursa govora Donalda Trampa u kampanji za predsjedničke izbore u SAD 2016. godine“ kandidata Alekse Đačića napisan je na 117 strana. Osnovna struktura rada podijeljena je na sljedeća poglavlja: *Uvod, Teorijske postavke, Korpus i metodologija, Diskurs Donalda Trampa, Pregled rezultata i diskusija, Zaključak i Literatura.*

Koncepcija rada

Rad je osmišljen kao istraživanje jezičkih sredstava korišćenih u kampanji za američke predsjedničke izbore 2016. godine, uz primjenu načela kritičke analize diskursa, a na primjeru govorâ republikanskog kandidata Donalda Trampa.

Opšti pregled, obrazloženje teme i cilj istraživanja dati su u poglavlju *Uvod*, koje se sastoji iz tri potpoglavlja (*Predmet i cilj, Hipoteze i Očekivani rezultati*). U datim potpoglavljima navodi se razlog za izbor teme i njeno obrazloženje, postavljaju se dvije hipoteze i iznose očekivanja u pogledu rezultata istraživanja.

Teorijski okvir rada izložen je u poglavlju *Teorijske postavke* kroz pet potpoglavlja (*Analiza diskursa, Sistemska funkcionalna lingvistika, Teorija govornih činova, Kritička analiza diskursa i Analiza političkog diskursa*). Prvo se pruža uvid u osnovne principe analize diskursa, uz obrazlaganje trodimenzionalnog modela koji je osmislio Ferklaß, kao i poseban osvrt na značaj konteksta. Zatim se koncizno predstavlja Halidejeva sistemska funkcionalna lingvistika, koja jezik

posmatra kao otvoreni sistem u stalnoj interakciji sa okruženjem, gdje je fokus na paradigmatском uređenju jezika i pitanju izborâ koje govornici prave u diskursu. Nakon toga, pojašnjava se teorija govornih činova koju su uobličili Ostin i Serl, a u skladu s kojom se jezik vidi kao alat, odnosno sredstvo vršenja radnje. Naredno potpoglavlje bavi se načelima kritičke analize diskursa (KAD), uz poseban osvrt na smjernice koje daje Vodak. Posljednje potpoglavlje posvećeno je analizi političkog diskursa, gdje se uvodi Van Dajkov koncept mikro i makro nivoa analize.

U trećem poglavlju koje je naslovljeno *Korpus i metodologija*, kandidat ističe na koji je način prikupljena građa za magistarski rad, te metode primjenjivane tokom obrade građe. Navodi se da su izdvojeni govori Donalda Trampa održani na mitinzima tokom izborne kampanje, koji su birani prema preovlađujućim i tada aktuelnim društveno-političkim temama. Takođe, formulišu se makro fenomeni koji su prepoznati u Trampovom diskursu, a oko kojih će biti grupisana analiza korpusa. Što se same analize tiče, kandidat obrazlaže primjenu principa analize odozgo naniže, pri čemu se prvo analizira makro, a potom mikro nivo. Na makro nivou vrši se prepoznavanje makro strategija kojima se govornik rukovodi, te njihova veza sa makro fenomenima koji se obrađuju. Potom se na mikro nivou sprovodi analiza leksičkih, gramatičkih i retoričkih sredstava u službi datih strategija, uz poseban osvrt na konceptualne metafore, kako ih je definisao Lejkof.

Četvrto poglavlje (*Diskurs Donalda Trampa*) rezervisano je za konkretnu analizu diskursa. Podijeljeno je na sedam potpoglavlja, od kojih se prvo bavi Trampovim govorom povodom najave kandidature, dok je preostalih šest posvećeno makro fenomenima u Trampovom diskursu. Analiza je vršena na multidisciplinarnan način, a pored lingvističkih, u zavisnosti od prirode svakog makro fenomena, kandidat se pozivao i na radove iz oblasti teorije medija, sociologije, psihologije i ekonomije. Navedeni su citati iz govora Donalda Trampa, koji su se potom analizirali u pogledu najvažnijih aspekata diskursa, kako iz perspektive diskurzivnih makro strategija, tako i retoričkih, gramatičkih i leksičkih sredstava na mikro nivou.

Naredno, peto poglavlje (*Pregled rezultata i diskusija*) donosi pregled rezultata jezičke analize, uz veći fokus na usko lingvističke elemente. Tabelarno je naveden prikaz najznačajnijih jezičkih sredstava kojima se Donald Tramp služio, a svaka od šest tabela korespondira sa jednim od šest makro fenomena obrađenih u četvrtom poglavlju. Kandidat potom pristupa diskusiji, gdje ističe određena zapažanja u vezi dobijenih rezultata.

Šesto poglavlje, odnosno *Zaključak*, obuhvata završna razmatranja i provjeru tačnosti hipoteza. Kandidat piše o tome na koji način je njegov rad relevantan za kritičku analizu diskursa, te poručuje u kom pravcu bi dalja istraživanja mogla ići.

Poglavlje *Literatura* sadrži reference koje se pominju u radu, od knjiga i radova koji su korišćeni za utvrđivanje teorijskih postavki, preko savremenih izdanja koja se bave obrađivanom temom, pa do odgovarajućih nelingvističkih djela koja su bila neophodna radi multidisciplinarne analize.

Metode i predmet istraživanja

U pogledu predmeta istraživanja, kandidat je odabrao diskurs Donalda Trampa u kampanji pred predsjedničke izbore u SAD 2016. godine. Svoj izbor obrazložio je time da je tema relevantna zbog okolnosti u kojima se kampanja odvijala, izbornog rezultata, te implikacija koje ovi izbori mogu imati po dalji razvoj brojnih pitanja u američkom društvu, ali i na globalnom nivou. Takođe, kandidat je na temelju konkretne analize diskursa istraživao i šira društvena pitanja, poput porasta anti-elitizma, populizma, te jačanja nacionalizma i protekcionizma. Istraživanje je praćeno izvodima iz Trampovih predizbornih govora, intervju a i konferencija za medije, kao i relevantnim citatima drugih političkih aktera. Vršena je i komparativna analiza kontekstâ u kojima su se dati fenomeni javljali tokom istorije, naročito u pogledu gradivnih nacionalnih mitova.

Što se tiče metodâ analize, kandidat se služio teorijama izloženim u teorijskim postavkama rada, sa fokusom na teorije iz oblasti kritičke analize diskursa. Na makro nivou, primjenjivan je Van Dajkov koncept makro fenomena, kao i određeni broj diskurzivnih strategija koje definiše Vodak. Na mikro nivou, u pogledu retorike, kandidat je analizirao upotrebu stilskih figura, patos, mitologizaciju diskursa, kao i konceptualnu metaforu prema Lejkofu. Mikro analiza odnosila se na analizu glagolskih oblika, načina, stanja, upotrebe zamjenica, te na sintaksičku analizu uz akcenat na jezičkim izborima na paradigmatškoj osi. Analiza leksike podrazumijevala je analizu ključnih i obilježenih riječi, kao i sloganâ. Takođe, kandidat je istraživao kakvi se govorni činovi koriste u kontekstu predizborne kampanje.

Istraživačka pitanja

Kandidat je formulisao dvije hipoteze: prvu, da „Tramp koristi sintaksički jednostavan jezik, sa mnogim karakteristikama diskursa tipičnog za rijaliti emisije i svijet zabave, kako bi pridobio glasače umorne od teško razumljivog i monotonog birokratskog jezika“; i drugu, da je „Tramp birače animirao zapaljivom retorikom, uz obilno korišćenje govornih činova

upozoravanja (u kontekstu prijetnje globalnog terorizma) i obećavanja (u periodu ekonomske i krize vrijednosti)“.

Provjeri prve hipoteze kandidat je pristupio iz ugla makro fenomena tabloidizacije javnog diskursa, kao i rastućeg anti-elitističkog sentimenta, koji se prevashodno manifestuje kroz napade na medije i politički establišment. Takođe, razmatran je otklon od kulture „političke korektnosti“, koji je zagovarao Donald Tramp. Praveći paralelu sa prethodnim Trampovim angažmanom u rijaliti emisijama i svijetu zabave, kandidat ističe izvjesnu interdiskurzivnost između Trampovog televizijskog i političkog diskursa. Zaključuje se da je hipoteza tačna, budući da se u navedenim citatima iz govora jasno uviđa diskurs kakav je donedavno bio netipičan za visoku politiku.

Kandidat je drugu hipotezu provjeravao fokusirajući se na govorne činove obećavanja i upozoravanja, od kojih su se prvi odnosili na prekranje unutrašnje i spoljne politike, dok su drugi bili vezani za imigraciju i globalizaciju. Analizira se retorička uloga patosa u snaženju nacionalističkih i protekcionističkih trendova, sa primjerima emotivno nabijenog diskursa koji je bio prisutan u kampanji. Među obrađenim fenomenima je i populizam, gdje se kandidat posebno osvrće na ulogu nostalgije u kontekstu globalnih izazova. Nakon što je obradio Trampove poruke o neophodnosti stavljanja Amerike na prvo mjesto i zauzdavanja imigracije, te o obećavanju bolje budućnosti za Amerikance kroz povratak tradicionalnijim vrijednostima, kandidat zaključuje da je i druga hipoteza potvrđena.

Zaključak Komisije

Kandidat Aleksa Đaćić uradio je vrlo detaljnu analizu diskursa govora Donalda Trampa, zasnovanu na pristupima analize diskursa i kritičke analize diskursa. Posebno je interesantan pristup koji je zasnovan na analizi makro fenomena, kao i diskurzivnih strategija. Na mikro nivou kandidat analizira glagolske oblike, načine i stanja, kao i upotrebu zamjenica, ali sprovodi i sintaksičku analizu obraćajući posebnu pažnju na jezičke izbore na paradigmatškoj osi. Nadalje, uz leksiku, kandidat je istraživao i govorne činove u kontekstu predizborne kampanje. Na ovaj način, kandidat je demonstrirao odlično poznavanje diskursnih, sintaksičkih i leksičkih elemenata i metodologiju lingvističkih analiza.

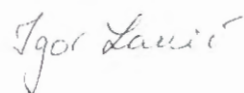
Analiza koju je kandidat sproveo obavljena je vrlo detaljno, kako na mikro, tako i na makro nivou. Uz to, kandidat je pokazao suvereno vladanje političkim i sociološkim kontekstom, osvjetljavajući jasno ideološke i političke aspekte diskursa govora Donalda Trampa, koji se jasno

reflektuju kroz funkcionalne cjeline na makro i mikro nivou. Na ovaj način, kandidat je demonstrirao da zna da analitički rasuđuje i da zauzima kritički odnos prema tekstu koji analizira.

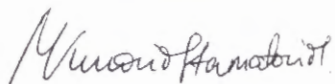
U radu je korišćena savremena i relevantna literatura. Rad karakterišu sistematičnost, naučni stil i jasnoća u iznošenju zaključaka.

Komisija stoga daje pozitivno mišljenje na magistarski rad „Kritička analiza diskursa govora Donalda Trampa u kampanji za predsjedničke izbore u SAD 2016. godine“ kandidata Alekse Đaćića (broj indeksa 1/15) i predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da ovaj izvještaj prihvati i kandidatkinji odobri odbranu rada.

Komisija,

Prof. dr Igor Lakić, mentor

Prof. dr Milica Vuković Stamatović, predsjednica Komisije

Docent dr Marijana Cerović, članica komisije